GPS autos – tumm kaaslasest lobisev kaardilugejani

Auto-GPSe leidub lihtsatest asukohanäitajatest tõeliste multimeediakeskusteni, mis muuhulgas ka teed juhatavad. Kuid viimasel ajal on GPSi funktsioonid jõudnud aina uskumatumatesse seadmetesse, kusjuures hind on langenud üllatavalt pisikeseks.

MAAILMA ELEKTROONIKATURG ON üle ujutatud sadadest autonavigeerijatest, mis üksteise võidu üritavad pakkuda navigeerimist paremal või kehvemal viisil. GPSid on nii autodesse sisseehitatud pardaseadmetes, telefonides, pihuarvutites kui isegi fotoaparaatides. Valik laieneb iga päevaga. Kuid seda põhiomadust, mida vajab Eesti autojuht, niisama lihtsalt ei leia: vaid üksikud tootjad pakuvad asjalikke kaarte ka Eesti kohta ja veel vähem leiab selliseid seadmeid, mis oskaksid juhatada kodumaal punktist A punkti B, jälgides sealjuures ka kõiki liikluskorralduse reegleid.

Tüüpiline navigeerimislahendus autos näitab kaarti, arvutab teekonda ja juhatab häälega, millal ja kuhu peab ära pöörama. Sisestada saab paremal juhul aadresse, kehvemal juhul tänavaid või ainult asulaid, kuhu tahetakse jõuda. GPS näitab jäänud kilomeetreid ja kohalejõudmise aega, huvipunkte tee ääres ja kiirust.

Autoroute – sooja sülega kaassõitjale

Kõige odavam variant autosse navigeerimislahendus saada on sülearvutiomanike jaoks mõni navigeerimistarkvara, näiteks Microsofti Autoroute ja USB-pesasse käiv odav GPS-moodul. USB-GPSi hind jääb enamasti alla 1000 krooni ja MS Autoroute 2007 (see on see uusim versioon) koos USB GPSiga maksab poes praegu umbes 1600 krooni.

«Nutitelefonid ja pihuarvutid on juba nii võimsad, et neidki saab rakendada navigeerimise teenistusse.»

Sellise lahenduse suurim eelis on odavus. Plussiks võib veel lugeda sedagi, et sülearvutiekraan on suur ja kaarti on sealt pealt hea lugeda. Kuid silmas tuleb pidada, et selle, nagu ka teiste navigatsioonilahenduste puhul ei tohi juht sõidu ajal kaarti vaadata. Selleks ongi hääljuhendamine, et sõidukijuhi tähelepanu ei hajuks. Enamik tarkvarasid laseb enne kasutamist vajutada nõusolekunuppu, et kasutaja kinnitaks – sõidu ajal ma programmi ei kasuta, välja arvatud hääljuhendamine.

Microsoft on pikka aega ignoreerinud Ida-Euroopa riike, kuid 2007. aasta versiooniga on olemas ka navigeerimiskaardid kõigi Ida-Euroopa pealinnade jaoks. Lääne-Euroopa, USAst rääkimata, on aga ülipõhjalik ja paljudes riikides saab aad-

ast a

Mõnel moodsamal telefonil on GPS sisse ehitatud ning neid saab kasutada navigeerimisel.

ressi järgi kohale minna. Eestis on pakkuda selline tarkvara vaid huvipunktide põhjal navigeerimiseks: näiteks oskab Autoroute 2007 juhatada hotellist restorani või lennujaamast mõnda vanalinna baari. Kuid majanumbreid ta veel ei tunne. Helsingis pole probleem ka aadressi järgi kohale juhendamisega.

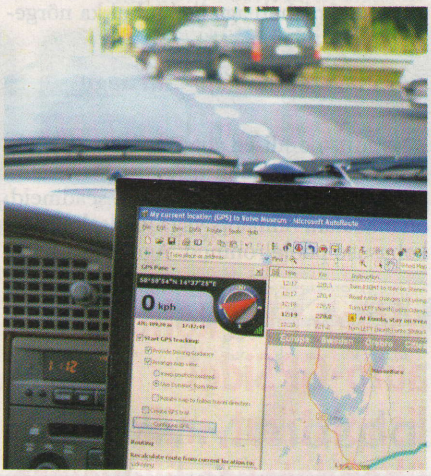
Sülearvutit koos navigatsioonitarkvaraga on mugav kasutada kaassõitjaga, kes on nõus sooja sülearvutit põlvedel hoidma. Aga hääljuhendamisega saab vajadusel ka üksi hakkama, kui arvuti kuhugi kinnitada.

Kui teel olles juhtub, et juhendatud suunas ei saa ära pöörata või magatakse õige pööramiskoht maha, ei pea kohe teeserva sõitma ja uut teekonda arvutama hakkama – peaaegu kõik navigeerijad arvutavad käigu pealt soovitatud rajalt lahkudes teekonna ümber ja hakkavad sihtkohta juhatama juba uuest kohast. Nii ka Autoroute.

Mobiil juhendama

Viimasel ajal massiliselt levima hakanud nutitelefonid ja pihuarvutid on praegu juba nii võimsad, et neidki saab edukalt rakendada navigeerimise teenistusse. Mõnel moodsamal mobiilil ja pihuarvutitel on GPS isegi sisse ehitatud, aga tavaliselt siiski mitte. Sel juhul tasub osta näiteks Bluetooth- ehk lähiraadiovõrgu-GPS-moodul. Need maksavad alates 1000st kuni 3000-4000 kroonini, aga kallimatel mudelitel on juba ka navigeerimistarkvara kaasas. Selle saab laadida nutitelefoni või pihuarvutisse.

Siinkirjutaja proovis läbi Garmin Mobile 10x-ga kaasa tuleva Mobile XT tarkvara. See Bluetooth-GPSiga komplekt maksab 3400 krooni, kuid tarkvara on sama võimekas kui mõni kümnetuhandene auto-

Laptopi kasutamisel tuleb see korralikult nähtavuspiirkonda kinnitada või jätta ekraani jälgimine kaardilugeja hooleks.

Autosse paigaldatavaid navigatsiooniseadmeid tasub küsida elektroonikapoest.

GPSide hinnaskaala

600–1600 krooni

USB-mooduliga GPSid koos navigatsioonitarkvaraga (lisaks vajalik sülearvuti): Olenevalt tarkvarast juhatab punktist A punkti B aadressi või asula täpsusega, eesti või mõnes muus keeles.

900–3500 krooni

Bluetooth-mooduliga GPSid koos tarkvaraga (lisaks vajalik pihuarvuti, nutitelefon või sülearvuti): Bluetooth- ehk lähiraadiovõrgumooduli saab juhtmeta ühendada mobiili või pihuarvutiga, vastav navigatsioonitarkvara saab moodulist koordinaadid ja juhendab kohale.

2500–9000 krooni

Käsi-GPSid: autosõidu ajal juhile enamasti kasutud, kuid kaassõitja jaoks mugav lahendus kaarti jälgida ja asukohta näha. Lisaks autos kasutamisele saab käsi-GPSi ka välja kaasa võtta, see on veekindel.

4900 – 16 000 krooni

Auto-GPSid: suurema ekraaniga, sigaretisüütaja pesast toidetavad autonavigaatorid sisaldavad alati hääljuhtimist. Neil võib kaasas olla kaugjuhtimispult, MP3-pleier, videopleier, piltide vaataja ja liiklusinfomoodul.

navigaator. Mobiili ekraan on, tõsi küll, pisikene, kuid autos ongi eelkõige vaja ju hääljuhtimist ning valju häälega juhtimisega saab mobiil väga hästi hakkama. Garmini tarkvara on eestikeelne ja teed juhatab Eesti naishääl, kuid tänavakaardid Eestis piirduvad Tallinnaga. Teine sarnane rakendus – Tomtom Navigator 6 on põhjalikuma kaardiga, pakkudes ka külateedel navigeerimist. Kohale juhatab ta samuti eesti keeles.

Mobiili puuduseks on see, et ehkki enamik uusi telefone on sama võimsad kui meie lauaarvutid viis aastat tagasi, on neis ikkagi kitsas. Kaardid tahavad suurt mälumahtu. Seega ei ole alati võimalik kogu Euroopat mobiili sisse mahutada. Ühe päeva tee mahub aga igal juhul ka nõrgemasse nutitelefoni.

Autonavigaator – aparaat nagu orkester

Ka traditsioonilised autonavigaatorid pole enam endised. Kuigi praegugi võib leida poest 10 000 ja enam maksvaid seadmeid, on madalam hinnaots väga jõudsalt taskukohasuse poole roninud. Aga palun – üks odavaim tuntud GPSi-tootja Garmini auto-GPS Nüvi 250 maksab nüüd kõigest 4900 krooni. Ja tüüpilise praeguse ajastu esindajana teeb ta muudki, kui juhatab kohale ja näitab kaarti. Millegipärast on kõik GPSi-tootjad otsustanud, et peale navigeerimise peab auto-GPS näitama pilte, mängima MP3-muusikat ja videofaile. Väga tihti kohtab auto-GPSidel lisavõimalusena veel pistikut, mille külge ühendatakse liiklusinfo vastuvõtja. Eestis sellist teenust pole, aga Lääne-Euroopas annab see teada ummikutest ja seade oskab siis jooksvalt leida kiireima ümbersõidutee.

Auto-GPSi hea omadus on muidugi see, et ta on mõeldud spetsiaalselt autosse. Tal on vastavad kinnitused, suur ekraan, mõnel mudelil ka kaugjuhtimispult. Puuduseks on aga tavaliselt, et autost väljas on ta taskusse pistmiseks liiga suur, viletsa akuga ja pole ilmastikukindel.

«Väga tihti kohtab auto-GPSidel lisapistikut, mille külge ühendatakse liiklusinfo vastuvõtja.»

Käsi-GPS: tumm, aga universaalne

Ma pole veel kohanud käsi-GPSi, mis hääljuhtimisega autojuhti juhendaks. Võibolla kuskil Aasias on sellised pillid juba olemas. Käsi-GPSi aga autos sõidu ajal kasutada ametlikult ei tohi nagu mobiiligi. Kaassõitjale aga on temast kindlasti abi, kuna neisse saab laadida kaarte ja salvestada teekonda. Eesti jaoks on kaardinäitamisvõimelistel käsi-GPSidel olemas sama täpne kaart kui Regio maanteede atlas. Lisaks saab käsi-GPSi kaasa võtta ka autost välja kas või vihma kätte, sest enamik seadmeid on veekindlad – rääkimata käepärastest mõõtmetest ja taskusse mahtumisest.

Käsi-GPSi saab ühendada ka arvutiga ja kasutada mõne kaardiprogrammiga, näiteks sellesama Autoroute'iga. Ta edastab programmile koordinaate ja programm võib juba hääljuhtimisega sihtkohta juhatada.

KAIDO EINAMA

Käsi-GPSi ei tohi juht autos sõidu ajal kasutada nagu mobiiltelefonigi. Kaassõitja peab tulema appi.

